

turvallisesti työssä

Tee maatila turvallisiksi lapsille

Maatila tarjoaa lapsille rikkaan kasvuympäristön, jossa on paljon virikkeitä. Samalla tämä aikuisten työpaikka voi olla lapsille vaarallinen. Työhuippujen aikana lasten valvonta jää joskus puutteelliseksi, mikä lisää tapaturmariskiä.

Vanhemmilla on vastuu lasten turvallisuudesta. He ovat esimerkkeinä lapsille. Lasten turvallisuuden kohentaminen lähtee tiedon etsimisestä, omien arvojen ja asenteiden tarkistamisesta ja maatilaympäristön havainnoimisesta lapsen silmin. Aikuisten kokemat vaarat voivat erota huomattavasti lasten näkemyksestä, siksi tapaturmariskejä saatetaan aliarvioida.

VIRIKKEITÄ JA VAARANPAIKKOJA

Maatilalla on lukuisia vaaranpaikkoja. Lapsille sattuvia tapaturmia voidaan kuitenkin ehkäistä. Ensimmäinen keino on vaarojen poistaminen. Jos tämä ei onnistu, pitää huolehtia, etteivät lapset satuta itseään. Lapsia neuvotaan ja ohjataan tunnistamaan ja välttämään vaaroja. Pieniä lapsia on valvottava huolellisesti. Aikuisen esimerkki ja myönteinen asenne edistävät lapsiturvallisuutta.

Lasten tapaturmien taustalla on monia asioita. Maatilalla lapset altistuvat usein huomaamatta pölylle, melulle ja muulle työympäristön aiheuttamalle kuormitukselle. Terveystaitot voivat vaikuttaa pitkälle aikuisikään. Lasten turvallisuuden edistäminen maataloilla onkin hyvä nähdä kokonaisvaltaisena ja ennakoivana toimintana.

Kesäaika ja koneet ovat vaarallisimmat

- Lasten ja nuorten tapaturmista valtaosa sattuu touko-syyskuun välisenä aikana.
- Lapsille ja nuorille sattuu eniten tapaturmia koneiden ja laitteiden kanssa.
- Pojille sattuu enemmän tapaturmia kuin tytöille.
- Tapaturmissa lapsi on usein sivullisena paikalla.

Esimerkkejä turvallisuusriskien poistamiseksi

- Oma turvallinen leikkipaikka lapsille
- Vaarallisten asioiden poistaminen, korjaaminen tai eristäminen
 - ajosillat, pudotusluukut, lietesäiliöt, portaat, kaivojen kannet ja ojat
- Lukittavan kaapin rakentaminen vaarallisille aineille ja tarvikkeille
 - torjunta- ja pesuaineet, työkalut, lääkkeet ja ampumatarvikkeet
- Varastojen järjestys, siisteys ja lukitseminen
- Koneiden huolto, toimintakunto ja turvalaitteet
 - suojukset, kotelot ja turvakatkaisijat
- Riittävä valaistus ja kulkureittien hiekoitus talvella
- Suojainten käyttö tarvittaessa

**Maatila on virikkeellinen kasvupaikka lapselle.
Vanhempien tehtävä on huolehtia lasten turvallisuudesta.**

3

**Tee askareita
lapsen kanssa.
Oma esimerkki
on tärkeä!**

Ympäristön vaaratekijöiden määrä, lapsen fyysinen ja psyykkinen kehitysvaihe sekä ohjaus ja valvonta vaikuttavat lasten tapaturmiin. Ympäristön riskien määrää voidaan vähentää suunnittelemalla ja turvallisuutta edistävillä toimintatavoilla.

Jossain ikävaiheessa lapset saattavat hakea taroituksella jännitystä elämäänsä. Ankaru kielto voi johtaa juuri päinvastaiseen toimintaan – vaara alkaa houkutella. Kiellot kannattaakin perustella hyvin. Lapsen kehitysvaiheet ja niihin liittyvät tyyppiset käyttäytymispiirteet on hyvä opetella tunnistamaan. Silloin on helpompi arvioida eri tilanteiden tapaturmariskejä.

Tarkastele ympäristöä lapsen silmin

Tilakävelyllä lapset ja aikuiset havainnoivat vaaranpaikkoja. Samalla aikuinen voi opastaa lapsia. Pelisääntöjä pohditaan yhdessä. Oleellista tilakävelystä on vaaranpaikkojen katsominen lapsen silmin.

Esitteen loppuun on liitetty tarkistuslista tilakävelyä varten joidenkin tavallisimpien vaaranpaikkojen kartoittamiseksi maatilalla. Lista on kerätty aiheittain kysymyksiä, joihin vastataan rastittamalla. Kunnossa olevia asioita pidetään jatkossakin yllä ja rempallaan olevia asioita kehitetään.

Ratkaisut ovat yksilöllisiä

Lasten turvallisuus on osa maatilalla työturvallisuutta. Tämä vaikuttaa myös toimenpiteisiin, joilla lasten turvallisuutta tilalla ryhdytään kehittämään. Tarkastelu on tarpeellista tehdä tilan omista lähtökohdista. Toiminnan suunnittelussa on hyvä arvioida tulevaisuuden tarpeet.

Apua lasten turvallisuuden kehittämiseen saa yleispätevistä ohjeista, mutta valmiita ja pitkälle vietyjä ratkaisuja on vähän. Turvallisuuden edistämiseksi kannattaa edetä vaiheittain. Lapsi omaksuu asioita pikku hiljaa, ja siksi turvallisuusasioita pitää kerrata.

Turvallisuutta edistäviä menettelytapoja

- Lastenhoito ja valvonta – oma hoitopaikka ja hoitaja
- Lasten ja nuorten ohjaaminen ja opastaminen, vanhempien esimerkki
- Piha-alueen vaarojen torjunta: kulkureitit, liikenne, liikkuminen, pysäköinti
- Ohjeet tilalla vieraileville lapsille
- Turvalliset työmenetelmät erityisesti koneiden ja kotieläinten läheisyydessä
- Ohjeet, symbolit ja kieltotaulut työpisteissä ja koneissa
- Järjestelmällinen riskinarviointi maatilalla

Muita mahdollisuuksia

- Yhteistyö: Maatilat, järjestöt, yhdistykset ja viranomaiset
- Koulutus ja tiedon hankkiminen lasten turvallisuudesta: Työsuojelu ja -turvallisuus, ensiapu
- Työterveyshuoltoon liittyminen
- Työympäristön ja työmenetelmien kehittäminen
- Lasten turvallisuutta tukevat investoinnit: Koneet, laitteet ja rakennukset

**Tarkastele maatilaympäristöä lapsen silmin.
Tee tilakävely lasten kanssa.**

5

Säilytä paripyörät vaakatasossa.

**Huolehdi, että lapsi käyttää pyöräilykypärää.
Näytä itse hyvää esimerkkiä!**

VAARANPAIKAT JA TURVALLISUUS

Tunnista vaaranpaikat

Koska maatila on viljelijäperheen kodin lisäksi aikuisten työympäristö, myös vaaranpaikkoja ja lapsille vaarallista toimintaa on paljon. Maatilojen vaaranpaikat poikkeavat toisistaan. Tilalla pitkään asuneelle ja siellä päivittäin työskentelevälle aikuiselle saattaa olla vaikeaa huomata lapsille riskialttiit asiat. Tyypillisesti riskeille altistavat koneet, kotieläimet, tuli, rakenteilla olevat rakennukset ja vesistöt.

Tikkaat, portaat ja pihapuut suorastaan houkuttelevat lapsia kiipeilemään. Ylösmeno voi onnistua, mutta alas ei enää osatakaan tulla. Lapsia kiinnostavat myös erilaiset avonaiset välit. Portaiden välit voidaan tehdä umpinaisiksi turvallisuuden parantamiseksi. Kunnolliset portit estävät pienten lasten pääsyn vaarallisiin portaisiin. Suojakaiteet suunnitellaan siten, ettei lapsi pääse kiipeämään niiden yli tai ryömimään kaiteen alta ja putoamaan. Tikkaita ei kannata jättää lasten ulottuville.

Kaivot ja vesialtaat suojataan huolellisesti. Vanhat ammeet eläinten juottoastioina ovat vaarallisia. Kannot, suojakaiteet ja aidat pidetään kunnossa ja lukittuina ettei lapsi saa niitä yksin auki.

Lapset kauas koneista

Traktorit ja työkoneet ovat useimmiten syynä lapsen tapaturmaiseen kuolemaan maatilalla. Koneiden mielekkyyttä kannattaa harkita, jos lähettyvillä on lapsia eikä heitä voida valvoa riittävästi. Koneiden ja suojalaitteiden kunnosta sekä asianmukaisesta huollosta on huolehdittava. Koneet säilytetään mieluiten lukittavassa konehallissa.

Turvalliset työtavat opetellaan ja niitä noudatetaan johdonmukaisesti. Äänimerkin antaminen ennen koneen käynnistämistä ja liikkeelle lähtöä on yksinkertainen varotoimenpide. Traktorista ja puimurista poistuttaessa vaihde ja käsijarru pitää muistaa kytkeä päälle ja ottaa avaimet pois virtalukosta. Jos pihapiirissä on kiinteitä koneita tai laitteita, ne varustetaan suoja- ja turvalaitteilla.

Koneet ja laitteet kiinnostavat lapsia myös kiipeily- ja piilopaikkoina. Työkoneet lasketaan alas tasaiselle alustalle. Lisäksi varmistetaan, että hydraulisesti ylösnostetut osat kuten äkeen lohkot pysyvät tukevasti ylhäällä. Levikepyörät säilytetään niin, etteivät ne kaadu lasten päälle.

Pihapiirin turvallisuuden parantaminen

- pihalla sallittu leikkialue, jolta ei saa poistua ilman lupaa
- tie ja piha rajattu selvästi
- tilaa koneilla ja peräkärryillä kääntymistä varten
- vakioreitit ja pysäköinti paikkoihin, joista on hyvä näkyvyys
- aita esteeksi ajotien reunaan
- hyvä näkyvyys
- lapsista varoittava liikennemerkki
- äänimerkin käyttö

Erota leikki liikenteestä. Järjestä leikkipaikalle mielenkiintoista tekemistä.

Palotikkaat asennetaan niin korkealle, että lapset eivät pääse helpolla kiipeämään. Myös alempien puolien poistaminen vaikeuttaa kiipeilyä.

Säilytä kemikaalit lasten ulottumattomissa riittävän korkealla, lukittavassa kaapissa.

Varastojen ja sillojen salakavalat riskit

Laakasiiloissa pitää olla suojakaiteet. Paalit kasa- taan tukevasti. Pinotut suurpaalit sortuvat helposti, jos niiden päälle kiipeää. Myös lannoite- ja rehu- säkeistä pinotut kasat kaatuvat helposti, erityisesti jos alin säkki hajoaa. Pinot asetetaan tasaiselle ja ko- valle pohjalle. Korkeita kasoja kannattaa välttää tai sijoittaa ne lukittujen ovien taakse.

Irtoheinä aiheuttaa tukehtumisvaaran. Paksuun viljakerrokseen voi helposti vajota, ja pelastautu- minen on vaikeaa. Kylmäilmakuivureiden kanavat varustetaan luukuilla ja lukoilla. Avonaiset silot ja laarit suojataan suojaverkoilla.

Tornisiiloissa tasanteet, täyttöluukut ja portaat ovat vaarallisia paikkoja. Lapset eivät saa altistua rehunteon yhteydessä vaarallisille kaasuille torni- siilossa. Koska happea syrjäyttävistä kaasuista osa tiivistyy ilmaa raskaampana lattianrajaan, altistumi- nen voi tapahtua ennen kuin aikuinen huomaakaan. Hapotettu rehu polttaa ihoa ja erityisesti jalkoja.

Lietelantaloiden ja virtsasäiliöiden suojaaminen riippuu säiliön paikasta ja rakenteesta. Säiliötä ym- päröivän verkon on oltava tiheäsilmäinen ja riittä- vän korkea. Jos lunta on talvella paljon, voivat lap- set ylettyä kiipeämään aidan yli – kaksi metriä kesäl- lä saattaa kutistua yhdeksi metriksi talvella. Kulku- portin avaaminen ulkopuolelta on mahdollista vain aikuiselle, ja säiliön sisäseinässä pitää olla tikkaat.

Lantakaasujen hengenvaarallisuus on otettava huomioon. Erityisesti lietelannan sekoitus ja liikut- telu vapauttaa runsaasti myrkyllisiä kaasuja.

Tuotantorakennukset

Lapset auttavat mielellään eläinten hoidossa. Na- vetoissa ja muissa tuotantorakennuksissa lapsia on kuitenkin pidettävä jatkuvasti silmällä. Tuo- tantorakennuksissa riskejä eläinten lisäksi ovat lannanpoistokone, peittämättömät lantakourut ja terävät tai muuten vaaralliset työvälineet. Lapset on pidettävä poissa käynnissä olevan lannanpois- tokoneen luota. Syvät avonaiset lanta- ja virtsa- kourut katetaan silloilla. Vaaralliset työvälineet säilytetään lasten ulottumattomissa.

Turvallinen ote työhön

Lapsilla on kova halu osallistua töihin ja suoriu- tua tehtävistä kunnolla. Samalla he kuitenkin otta- vat riskejä. Tapaturmia sattuu virhearvioista, joita lapsi tekee aikaisempien kokemusten puuttuessa. Lapset saavat turvallisen työn mallin aikuisilta. Kiellot on perusteltava hyvin, eikä turha pelottelu johda toivottuun lopputulokseen. Lapsia voi kas- vattaa myös vaiheittaiseen vastuunottoon. Tur- vallisesta toiminnasta kannattaa tehdä riskinottoa houkuttelevampi vaihtoehto.

Jos lapsen ottaa traktorin tai muun työkonteen kyytiin, lapsi kiinnitetään istumaan asianmukaiseen turvalaitteeseen.

- Vaadittava turvalaite voi lapsen koosta riippuen olla turvakaukalo, turvaistuin tai istuinkoroke.
- Turvalaitteessa pitää olla vähintään kolmen pisteen vyökiinnitys.
- Ilman lasten turvalaitteita saa aikuisten turvavöihin kiinnittää vähintään 135 cm pituisen lapsen.
- Istuin kiinnitetään luotettavasti ajoneuvoon.
- Vapaan tilan istuimen yläpuolella tulee olla vähintään 80 cm.
- Kuljetettava lapsi ei saa haitata näkyvyyttä eikä muutenkaan ajoneuvon kuljettamista.
- Turvaistuimen kiinnitys lasketaan vähäiseksi muutokseksi, joka ei edellytä muutoskatsastusta.

Lietelantasäiliön aidan pitää olla tukeva ja riittävän korkea. Ota huomioon, että talvella lunta voi tulla paljon.

Merkitse vaaranpaikkoja varoitusmerkeillä. Lukutaidoton lapsikin ymmärtää kuvat.

Sähkölaitteita ei saa jättää lasten saataville, vaan ne on poistettava pistorasiasta työskentelyn loputtua ja siirrettävä pois lasten ulottuvilta.

NUORET MUKANA ASKAREISSA

Maatilalla on paljon työtehtäviä, joihin osallistutaan jo hyvin nuorena. Siten opitaan monipuolisia taitoja ja hankitaan arvokasta kokemusta tulevaisuutta varten. Samalla kuitenkin altistutaan monille vaaroille. Siksi aikuisen vastuulla on pohtia, milloin lapsi on tarpeeksi kypsä osallistumaan tilan töihin.

Nuoret vaaravyöhykkeessä

Työ ei saa haitata nuoren henkistä tai ruumiillista kehitystä. Nuorena sattunut tapaturma voi vaikeuttaa koko loppuelämää. Työn vaativuuden on oltava oikeassa suhteessa nuoren voimiin ja ikään. Vanhemmat yliarvioivat usein nuoren taitoja ja aliarvioivat riskien suuruutta.

Maatiloilla on runsaasti töitä, joita voi hyvin antaa nuorten tehtäväksi. Esimerkiksi istutus-, poiminta- ja aputyöt sekä vaarattomien kotieläinten ruokinta ovat nuorille sopivia töitä.

Suomessa työsuojelulainsäädäntö määrittelee monia vaarallisia töitä, joita alle 16-vuotias saa tehdä vain poikkeusluvalla.

Henkilönsuojaimet

Nuorten altistuminen pölyille, melulle ja kemikaaleille pitää estää. Jos altisteita ei voida poistaa, on vanhemman tai työnantajan hankittava nuorelle suojaimia. Maataloustöissä tarpeellisia ovat kuulonsuojaimet, hengityksensuojaimet, turvajalkineet, suojakäsineet, työvaatteet, silmien suojaimet ja kypärä.

Suojainten käyttö

Suojaimet ovat hyödyllisiä vain oikein käytettyinä. Ohjeiden mukainen käyttö ja säilytys ovat turvallisuuden edellytyksiä. Rikkoutuneet suojaimet korjataan tai heitetään kokonaan pois.

Vaaralliseksi luokiteltavia töitä

- Sirkkelin, pyörösahan, moottorisaha, paineilmanaulaimen tms. käyttö
- Torjunta-aineiden levitys
- Työskentely traktorilla, jossa ei ole turvaohjaamo
- Työskentely traktorilla, jossa on vinssi, kuormanosturi tai etu- tai takakuormain
- Työskentely traktorilla, johon on liitetty erillistä voimanottoa tarvitseva kone
- Leikkuupuimurilla työskentely
- Nostotyö, kun taakan paino ylittää jatkuvasti 20 kg pojilla ja 15 kg tytöillä
- Yksipuolisesti kuormittava työ
- Työ vaarallisten eläinten parissa

Opasta nuorta henkilökohtaisten
suojainten oikeaan käyttöön.

Neuvo turvalliset
työtavat nuorelle.

KODIN TURVALLISUUS

Pienimmille lapsille sattuu eniten tapaturmia kotona. Tarjolla on erilaisia kodin turvallisuutta parantavia tarvikkeita ja laitteita. Turvallisuutta edistäviä toimenpiteistä suurimman osan voi toteuttaa helposti ja edullisesti. Vaativammissa asioissa kannattaa edetä vaiheittain.

Lapsille vaarallisia paikkoja kotona ovat liedet, hellat, saunan kiukaat, portaat ja pistorasiat. Lie-den säätimet ja pistorasiat on syytä suojata asianmukaisesti. Portaisiin voidaan asentaa portit molempiin päihin. Pienetkin korjaukset edistävät kodin turvallisuutta.

Puutarhaan ja kotiin kannattaa valita myrkyttömiä kasveja. Kotipihan läheisyydessä kasvavien sienien ja marjojen myrkyllisyydestä on hyvä ottaa selvää.

Lapsia on luonteva neuvoa ja opastaa kotiaskareissa. Näin he oppivat havaitsemaan ja välttämään mahdollisia vaaroja kotioloissa.

Säilytä oikein

Terävät esineet, muovipussit, paristot, tupakat ja tulentekovälineet on säilytettävä lasten ulottu-

mattomissa. Lääkkeet, kodin kemikaalit ja alkoholi-juomat pidetään alkuperäispakkauksissa lukitus-
sa kaapissa. Ampuma-aseiden paikka on lukkojen takana.

Edistä lapsiturvallisuutta

Lapsiturvallisuuden kehittäminen lähtee nykytilanteen arvioinnista; mitkä asiat ovat kohdallaan ja mitkä taas eivät.

Hyvä suunnittelu on lasten ja nuorten turvallisuuden edistämässä paikallaan. Toimintasuunnitelma luo kestävä pohjan turvallisuutta parantaville ratkaisuille. Muutoksia ja korjauksia on helppompaa tehdä, kun niitä mietitään yhdessä ja kirjataan tärkeät asiat muistiin. Lasten ja nuorten turvallisuus hahmottuu osaksi koko maatalan turvallisuutta.

Turvallisuuden edistämisessä on hyödyllistä nähdä toiminnan jatkuvuus. Lapsen kasvaessa hänen elinpiirinsä laajenee ja toimintansa monipuolistuu. Vastaan tulee uusia, opeteltavia asioita, jolloin tarvitaan myös tuoreita ohjeita ja uutta evästy-

Jos onnettomuus sattuu, toimi seuraavasti

- Soita numeroon 112.
- Kerro nimesi ja mistä soitat.
- Kerro, mitä on tapahtunut.
- Kerro tarkka osoite ja kunta.
- Pysy rauhallisena, vastaa kysymyksiin ja odota ohjeita.
- Toimi annettujen ohjeiden mukaan.
- Lopeta puhelu vasta saatua luvan.

Jos epäilet myrkytystä, soita

Myrkytystietokeskukseen (avoinna 24 tuntia vuorokaudessa)
puh. 09 471 977 tai 09 4711 (vaihde).

Ensiapu

Opettele ensiaputaidot SPR:n kursseilla.
Ylläpidä taitoja.

SPR järjestää myös viljelijöille ja lasten
ensiapuun suunnattua koulutusta.

Huolehdi, että maatilan asuin- ja tuotanto-
rakennuksissa, työkoneissa ja autoissa
on tarvittavat ensiapuvälineet.

Tarkista, että ensiapupakkausten
sisältö on käyttökelpoista.

**Mieti turvallisuutta kohentavia toimintatapoja omassa
ympäristössäsi. Heijastinliiviä on hyvä käyttää myös
omalla pihalla hämärällä leikkiessä.**

Tähtäimessä turvallisuus

- Poista maatilan vaaranpaikat – tarkastele ympäristöä lapsen silmin.
- Tee kävelykierros maatilalla lapsen kanssa ja kerro vaaranpaikoista.
- Selvitä lapselle kielletyt alueet, paikat ja tehtävät – neuvo, ohjaa ja opeta.
- Tee lapsille oma turvallinen leikkipaikka ja hanki sinne mielenkiintoisia leluja ja sopivaa tekemistä.
- Koneet ja laitteet ovat turvallisuusriski – lapsilla riski koneiden läheisyydessä on moninkertainen.
- Vältä pienten lasten ottamista mukaan työpaikalle – huolehdi riittävästä valvonnasta.
- Järjestä lapsille hoitopaikka tai hoitaja työhuippujen ajaksi.
- Toimi itse turvallisten työtapojen esimerkkinä ja opeta lasta noudattamaan niitä.
- Jos annat lapselle tai nuorelle työtehtävän, arvioi tarkasti kokonaisriski ennakolta ja anna ohjeet häiriötilanteita varten.
- Opettele ensiaputaidot.

Turvallisuuden edistäminen on ennakoivaa ja vaiheittain etenevää toimintaa.

Tarkastuslista maatilan vaaroista

Oheista listaa voit käydä läpi pala kerrallaan. Voit ottaa listan mukaan tilakävelylle ja miettiä lapsen kanssa vaaranpaikkoja. Vastaa jokaiseen kysymykseen rehellisesti kyllä tai ei.

Lapsen hoito ja valvonta

KYLLÄ EI

Onko lapsella hoitaja kylvöjen ja muiden kiireisten töiden aikaan?	☐	☐
Onko lapsella pihassa oma turvallinen leikkipaikka, joka on riittävän kaukana tiestä?	☐	☐
Oletko erityisen varovainen koneiden kanssa, kun paikalla on myös vieraita lapsia?	☐	☐
Onko läpikulkutiellä lapsista varoitettava liikennemerkki?	☐	☐
Oletko selvittänyt lapselle maatilan vaaranpaikkoja yhdessä pihalla kävellessä?	☐	☐

Traktorin ja koneiden säilytys

Otatko traktorin ja puimurin virta-avaimen pois virtalukosta, kun poistut paikalta?	☐	☐
Jätätkö vaihteen ja käsijarrun päälle, kun pysäköit traktorin tai puimurin?	☐	☐
Lasketko työkoneet maahan, kun pysäköit traktorin?	☐	☐
Lukitsetko äkeiden ylösnostetut lohkot?	☐	☐
Jätätkö koneet parkkiin konehalliin tai muualle		
lukittavien ovien taakse (koskee myös pesemätöntä kasvinsuojeluruiskua)?	☐	☐
Jätätkö traktorista irrotetut koneet		
niin tukevasti paikalleen, että ne pysyvät pystyssä lasten kiipeillessä?	☐	☐

Lapsi lähistöllä tai mukana hytissä

Annatko äänimerkin aina, kun käynnistät traktorin tai puimurin?	☐	☐
Tarkistatko aina peruuttaessasi, ettei lapsi ole traktorin, puimurin, perävaunun tai työkoneen takana?	☐	☐
Oletko kertonut lapselle, että liikkuvan traktorin ja koneen kyytiin ei saa yrittää nousta?	☐	☐
Ajatko pihassa aina samoja reittejä?	☐	☐
Jätätkö lapset kotiin, jos lähdet liikkeelle hytittömällä traktorilla tai puimurilla?	☐	☐
Onko lapselle oma, turvavöillä varustettu turvaistuim traktorin hytissä?	☐	☐
Pidätkö ikkunat ja ovet kiinni lapsen ollessa hytissä?	☐	☐
Onko lapsella kuulonsuojaimet hytissä?	☐	☐
Sammutatko traktorin, kun menet puhdistamaan tukosta tai säätämään konetta?	☐	☐
Tiesitkö, että lapsi voi tietämättään laskea työkoneen alas/laittaa voimanoton päälle (sähköiset kytkimet/mekaaniset vivut)?	☐	☐

Lapsi mukana töissä

Jätätkö lapset kotiin, kun traktorin perässä on jyrsin, klapikone tai muu voimanottoakselikäyttöinen työkone?	☐	☐
Ovatko voimanottoakselin suojukset paikallaan ja kunnossa?	☐	☐
Tiedätkö, että lapsen kuljettaminen etukuormaajassa, heinäkuorman tai kylvökoneen päällä on vaarallista?	☐	☐
Varmistatko, että lapsi ei pääse kippi pystyssä olevan täyttövaunun alle?	☐	☐
Varmistatko, ettei lapsi saa käsiinsä peitattuja siemeniä (esim. peitatut sokerijuurikkaan siemenet muistuttavat karkkeja)	☐	☐
Tiedätkö, että traktorin luovuttaminen alle 15-vuotiaalle voi olla lainvastaista?	☐	☐

Lapsi navetalla

Onko lapsella navetalla oma, turvallinen paikka, jossa hän viihtyy?	☐	☐
Pystytkö valvomaan lasta riittävästi töiden ohessa (esim. lannanpoistokoneen käydessä)?	☐	☐
Jos jätät lapsen sisälle navetatöiden ajaksi, oletko huolehtinut kodin turvallisuudesta (pesuaineet, lääkkeet, kemikaalit ja tulitikut jne.)?	☐	☐
Onko rehun ja olkien pudotusluukkujen ympärillä suojakaide?	☐	☐

Tarkistatko, ettei lapsi ole luukun alla tai kasan vieressä, kun alat heitellä paaleja alas?	☐	☐
Onko ajosilloilla kunnolliset suojakaiteet?	☐	☐
Onko navetan vintin ja rehutornin portaiden ala- ja yläpäässä kulkuportti?	☐	☐
Onko eläimet nupoutettu?	☐	☐
Oletko opettanut lapsille, miten eläimiä käsitellään rauhallisesti?	☐	☐
Oletko tarkistanut, ettei lapsi pääse putoamaan liete- tai lantakouruun?	☐	☐
Onko lietesäiliön ympärillä turvaverkko?	☐	☐
Valvotko, ettei lapsi altistu vaarallisille kaasuille lietekanavien ja -säiliön tyhjennyksen aikana?	☐	☐
Säilytätkö pesu- ja desinfiointiaineet ym. kemikaalit ja lääkkeet alkuperäispakkauksissa lukkojen takana tai korkealla?	☐	☐
Ovatko hangot, talikot, veitset ja muovipussit lasten ulottumattomissa, esim. korkealle ripustettuna tai ylähylyllä?	☐	☐
Säilytätkö tulitikut ja tupakansytyttimet lasten ulottumattomissa?	☐	☐
Tiedätkö, että sikalassa lapsi voi altistua pölyille ja erittäin voimakkaalle melulle?	☐	☐

Rehu- ja muiden varastojen vaarat

Onko korkeaseinäisten laakasiilojen ym. varastojen ympärillä kunnolliset suojakaiteet?	☐	☐
Ovatko säilörehun tornisilon suojaluukut paikoillaan?	☐	☐
Onko kuivurin kaatosuppilon päällä ritilä?	☐	☐
Onko kuivurin varastosiiot suojattu, ettei lapsi pääse putoamaan niihin?	☐	☐
Ovatko ruuvi- ja hihnakuljettimien suojukset paikoillaan?	☐	☐
Ovatko rehu- ja lannoitesäkit sekä paalit kasoissa, jotka kestävät lasten kiipeilyn sortumatta?	☐	☐
Säilytätkö torjunta- ja peittaus- sekä AIV:n säilöntä- ja voiteluaineet lukkojen takana?	☐	☐
Pidätkö polttoainesäiliön lukittuna?	☐	☐

Sähköturvallisuus ja työkalujen vaarat

Säilytätkö vaaralliset työkalut (puukot, vesurit, kirveet yms.) ja ampuma-aseet lukkojen takana?	☐	☐
Pidätkö maatilakorjaamon ovet lukossa?	☐	☐
Oletko asentanut vikavirtasuojakytkimet ryhmäkeskukseen tai pistorasioihin?	☐	☐
Irrotatko työkoneiden (pora, hioma, naulapistooli jne.) sähköjohdon seinästä, kun lopetat työn?...	☐	☐
Onko pistorasiat, laitteiden käyttökytkimet ym. sijoitettu niin korkealle, ettei lapsi ylety niihin ilman jakkaraa?	☐	☐
Ovatko jatkojohdot kunnossa?	☐	☐

Pihapiirin vaarat

Oletko vaihtanut pihapiirissä olevat lahot kaivonkannet uusiin?	☐	☐
Vietkö tikkaat käytön jälkeen pois seinustoilta lasten ulottumattomiin?	☐	☐
Oletko suojannut eläinten juottoaltaat lähilaitumilla niin, ettei lapsi huku vettä täynnä olevaan altaaseen?	☐	☐
Oletko siivonnut pihapiiristä pois vanhat piikkilangat, pellin kappaleet ja lasinsirut?	☐	☐

Turvalliset työtavat ja ensiapuvalmius

Ovatko omat työtapasi sellaisia, että niitä matkimalla lapsi oppii turvalliset työtavat?	☐	☐
Näytätkö lapselle turvalliset työtavat, kun annat hänelle työtehtävän?	☐	☐
Tarkistatko koneen suojalaitteiden kunnon, kun annat lapselle työtehtävän?	☐	☐
Annatko lapselle työssä tarvittavat suojavarusteet?	☐	☐
Neuvotko, miten häiriötilanteessa toimitaan?	☐	☐
Käyttääkö lapsi pyöräilykypärää pyöräillessään?	☐	☐
Osaatko antaa ensiapua tarvittaessa?	☐	☐
Onko tilalla ensiapuvarusteet ja tietääkö lapsi, missä ne ovat?	☐	☐
Onko yleinen hätänumero puhelimen lähellä ja osaako lapsi soittaa siihen?	☐	☐

turvallisesti työssä

Työturvallisuustyötä hyvinvoinnin tueksi

Melan työturvallisuus- ja työhyvinvointityö tukee maatalousyrittäjän työssä jaksamista ja edistää terveellisiä ja turvallisia työtapoja. Tavoitteena on vähentää tapaturmia ja ammattitauteja.

Melan asiantuntijapalvelut maatalouden työturvallisuus- ja työhyvinvointiasioissa

- työturvallisuus- ja työhyvinvointiviestintä
- esitteet ja oppimateriaali
- työturvallisuusapurahat alan tutkimukseen, neuvontaan, tiedotukseen ja koulutukseen

Lisätietoa www.mela.fi > Työhyvinvointi

Melan työturvallisuusesitteitä voi tilata maksutta netistä www.mela.fi tai puhelimitse 020 630 0500

Mela
www.mela.fi